

Adéla Panýrková,

Jeden rok českého politika 2. poloviny 19. století na říšské radě ve Vídni

Bakalářská práce FHSUK 2006, 50 str. rkp.

Bakalářská práce sl. Panýrkové je zajímavým pokusem rekonstruovat život českého poslance během prvního roku působení ve vídeňské říšské radě. Ve vymezení problému uvádí, že jí jde to, zachytit jeho „způsoby prožívání, myšlenkové postoje, hodnoty ... a životní styl“, nikoli tedy o příspěvek k poznání české politiky po skončení politiky pasivní rezistence. Opírá se při tom o deníkové záznamy Karla Adámka v oné podobě, jak je převedl do svých pamětí. Zdůvodňuje to tím, že Adánek do pamětí doslova přepisoval deníkové záznamy, ale zároveň uvádí, že vybíral jen určité pasáže, „které se mu zdály podstatné nebo zajímavé“. Vzhledem k tomu, že ve vlastním rozboru pak na deníky téměř zcela rezignuje a odkazuje pouze na paměti, domnívám se, že nám zůstala dlužna vysvětlení, proč nedoplnila paměti právě oněmi částmi deníku, které se Adámkovi zdály „méně zajímavé“. Adámkovo kritérium výběru bylo dáno relevancí deníkových záznamů v kontextu české politiky, ale autorce šlo o „mikroanalýzu“ a každodennost, a proto nejsem přesvědčen o tom, že vyčerpala svoji pramennou základnu vsutku důsledně. Tato moje základní výhrada k práci by byla zbytečná, kdyby byla autorka průběžně se mnou konzultovala (bohužel se mi neozvala po dobu jednoho roku).

Úvodní kapitoly podávají přehled české politiky od roku 1848. Jde o stručnou kompilaci, v níž autorka projevila schopnost zachovat přesnost a smysl pro podstatné tam, kde musí být velmi stručná.

Vlastní zpracování je obratné a nápadité, zvolená skladba analýzy podle tematických okruhů rozumná. Nejprve sleduje první dny pobytu ve Vídni, pak osobní vztahy v českém klubu tak, jak je Adánek viděl a komentoval, dále pak podává svědectví o prvních vystoupeních svého hrdiny na půdě říšské radě a nakonec reprodukuje pocity člověka, jenž musí dlouhodobě žít mimo domov a z dálky sleduje život své rodiny. Ve všech těchto kapitolách vhodně kombinuje pohledy Adámkových pamětí s jeho rodinnou korespondencí a s pohledem jiných českých poslanců. Nemohu však říci, že by pohled na každodennost poslancovu byl nějak zvlášť „mikroanalytický“ zejména proto, že převažuje komentující popis (jakkoli pěkně podaný) nad analýzou. Tento nedostatek se projevuje zejména v závěru, kde se shrnuje spíše charakteristika Adámkovy osobnosti než jeho vídeňská „každodennost“.

Závěr: jde o zdařilý pokus, který jednoznačně dokládá autorčinu motivaci, stylistické schopnosti i bystrost postřehu. Začátečnických chyb by se byla mohla vyvarovat, kdyby více konzultovala. Navrhuji hodnocení v pásmu kolem či pod 40 body.

7. června 2006

Prof. PhDr. Miroslav Hroch, DrSc